

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5198/23
27.2.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца “ГРАНИТ ИНВЕСТ” доо Београд, Мраовића сокаче број 6, чији је пуномоћник Синиша Брашанац, адвокат из Београда, ул. Мутапова број 7/VI, против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Невена Савчић, адвокат из Београда, ул. Браће Барух број 11, ради побијања дужниковог располагања, вредност предмета спора 13.531.894,91 динара, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 1893/22 од 30.6.2023. године, у седници већа одржаној дана 27.2.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 1893/22 од 30.6.2023. године.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд утврди да је уговор о поклону непокретности ОПУ: 1226-2016 од 1.7.2016. године и то једноснобног стана површине 51 м², постојећег на трећем спрату, број стана као посебног дела зграде ... у ул. ... у ..., у стамбено-пословној згради, катастарски евиденциони број 7, саграђеној на кат. Парцели ..., уписан као приватна својина поклонопримца са уделом 1/1 у листу непокретности ... КО ..., нема правно дејство према тужиоцу у обиму потребном за потпуно намиривање његовог потраживања према непарничару по основу извршне пресуде Вишег суда у Београду П 774/2016 од 28.5.2018. године, важеће уз пресуду Апелационог суда у Београду Гж 7328/18 од 16.1.2019. године, те да се обавезе тужена да призна и трпи да тужилац наведено потраживање може намирити продајом једноснобног стана површине 51 м², постојећег на трећем спрату, број стана као посебног дела зграде ... у ул. ... у ..., у стамбено-пословној згради, катастарски евиденциони број 7, саграђеној на кат. Парцели ..., уписан као приватна својина поклонопримца са уделом 1/1 у листу непокретности ... КО ..., као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 673.875,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац, побијајући је из свих законских разлога. Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП (“Службени гласник РС” број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23), Апелациони суд је оценио да жалба тужиоца није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

У првостепеном поступку је утврђено да је пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7328/18 од 16.1.2019. године преиначена пресуда Вишег суда у Београду П 774/16 од 28.05.2018. године и обавезан тамо тужени ББ из ... да тужиоцу “Транит инвест” доо Београд на име дуга исплати износ од 118.036 евра са законском затезном каматом, почев од 1.1.2014. године до исплате, све у динарској противвредности, по средњем курсу НБС на дан исплате, да је на основу наведене пресуде одређено извршење на целокупној имовини извршног дужника ББ решењем Првог основног суда у Београду И бр.13727/19 од 1.4.2019. године, да је извршење поверено јавном извршитељу ... из Београда, али да дужник ББ нема довољно имовине из које би се наведени дуг намирио. Дана 1.7.2016. године непарничар ББ закључио је уговор о поклону, као поклонодавац са својом ћерком АА, као поклонопримцем, чији је предмет једнособан стан површине 51 м², на трећем спрату, број стана ..., у стамбено-пословној згради катастарски евиденциони број ... у ул.... у ..., саграђене на кат. Парц. ... Тужена АА је пре подношења тужбе у овом спору, односно дана 24.5.2019. године, закључила уговор о купопродаји непокретности, као продавац, са “NEW LIVING” доо Београд, као купцем, чији предмет је напред наведени стан, који је продат за купопродајну цену у износу од 73.950 евра (погрешно наведено као динара), те да је у катастру непокретности као титулар права својине предметног стана дана 19.6.2023. године уписан “NEW LIVING” доо Београд са уделом 1/1.

Наведено чињенично стање је утврђено потпуно и правилно и оно произилази из доказа у списима, које је првостепени суд правилно ценио у смислу члана 8 ЗПП. Наводима жалбе тужиоца чињенично стање није доведено у сумњу, нити су њоме истицане нове чињенице, нити предлагани нови докази, под условима прописани одредбом члана 372 став 1 ЗПП.

Одлучујући о истакнутом приговору недостатка пасивне легитимације првостепени суд је исправно нашао да је исти неоснован, имајући у виду да је тужена лице са којим је дужник ББ закључио побијани уговор о поклону, у тренутку када је несумњиво постојало потраживање тужиоца, које он није могао наплатити ни принудним путем по основу извршне исправе због тога што имовина дужника није била довољна за намирење. Поред тога, тужена је ћерка дужника ББ, па самим тим улази у круг лица за која важе строжији законски услови, односно важи претпоставка да им је било познато да дужник предузетим располагањем наноси штету повериоцима, у складу са одредбом члана 281 став 2 Закона о облигационим односима. Тужена је у овом спору пасивно легитимисана, не само закључењем правног посла, већ и уписом овог права у јавне књиге. У моменту подношења тужбе тужена је била уписана у катастру непокретности као власник описаног стана, па како је упис промене

власништва на овом стану на купца прибавиоца “NEW LIVING” доо Београд, извршено у катастру непокретности дана 19.6.2019. године, то је тужена све до извршене промене уписа у катастару непокретности наведеног дана била власник непокретности.

Међутим, одлучујући о основаности тужбеног захтева, код чињенице да се спорни стан од 19.6.2019. године налази у имовини купца “NEW LIVING” доо Београд, а да је тужилац тужбом, коју је благовремено поднео и постављеним тужбеним захтевом тражио да се обавезе тужена да трпи да тужилац своје потраживање које му је досуђено може наплатити продајом спорног стана, то је првостепени суд исправно нашао да је тужилац у таквој ситуацији поред тужене морао да тужбом до закључења главне расправе као туженог обухвати новог прибавиоца стана, јер обе имају положај нужних и јединствених супарничара, према којима се спор мора решити на исти начин. За побијање правних радњи дужника у конкретном случају је било потребно побијање засновати против тужене, као трећег лица на кога је имовинска корист – стан бесплатним располагањем пренета, али и против купца, као сингуларног сукцесора, без обзира што су основи побијања, као и услови за побијање различити, како би могла да се оствари сврха побијања дужникових правних радњи, а то је намирење повериоца, овде тужиоца, продајом наведеног стана.

Наиме, одредбом члана 283 Закона о облигационим односима прописано је како се врши побијање, као и ко су пасивно легитимисана лица, те се сагласно ставу 2 и 3 наведеног члана као странке пасивно легитимисане у спору о побијању, тј. као противници побијања, могу појавити три категорије субјеката и то лице са којим је или у чију је корист предузета правна радња која се побија, универзални правоследбеници тих лица и њихови сингуларни правоследбеници.

У конкретном случају, трећу категорију противника побијања чине сингуларни сукцесори трећег лица са којим је или у чију је корист предузета правна радња која се побија, те да би сингуларни сукцесор био пасивно легитимисан у парници побијања, први услов је да побијање буде засновано против његовог правног претходника, из чега произлази да се ради о нужним супарничарима.

Тужилац је против трећег лица “NEW LIVING” доо Београд, дана 16.7.2019. године поднео тужбу првостепеном суду, те је поднеском од 17.7.2019. године предложио спајање парница, који предлог је поновио и на рочишту за главну расправу дана 21.1.2020. године, да би на рочишту дана 1.6.2020. године изјавио да је предмет по тужби где је тужени “NEW LIVING” доо Београд, прослеђен на надлежност Привредном суду у Београду, због чега повлачи предлог за спајање поступка.

Имајући у виду наведено, односно да није могуће спајање парница против туженог и против трећег лица (које је неопходно ради заједничког расправљања), постоји непотпуна пасивна легитимација, због чега је првостепени суд је правилно одбио тужбени захтев тужиоца, као неоснован.

Такође, одредбом члана 24 став 2 Закона о уређењу судова (“Сл. гласник РС”, бр. 10/23) прописано је да основни суд у првом степену суди у грађанско-правним споровима, ако за поједине од њих није надлежан други суд и води извршне и

ванпарничне поступке за који није надлежан неки други суд. Одредбом члана 27 став 1 тачка 1 истог закона прописано је да Привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању привредних делатности, па и када је у наведеним споровима једна од странака физичко лице, ако је са странком у односу материјалног супарничарства.

Стварна надлежност привредног суда се одређује према два критеријума: субјективни (према својству странке у спору) и објективни критеријум (према природи материјално-правног односа који је предмет спора). Наиме, цитирана законска одредба разликује три ситуације у којој је у првом степену надлежан да суди привредни суд. У споровима између домаћих и страних привредних субјеката, привредни суд је надлежан, без обзира на правну природу спора, што значи да када се ради о привредним субјектима за стварну надлежност привредног суда довољно је да испуни субјективни критеријум. У споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица за стварну надлежног привредних судова неопходно је да је испуњен и објективни критеријум, дакле релевантна је и природа спора, односно да је исти настао у обављању делатности привредних субјеката, а трећа ситуација је када је у наведеним споровима једна од странака физичко лице, ако је са странком у односу материјалног супарничарства.

Имајући у виду наведено тужилац, као правно лице, требало би да побија дужникове правне радње и то трећег лица и лица у чију је корист предузета правна радња која се побија (тужена АА, као физичко лице). У том случају радило би се о спору између два привредна друштва, као привредних субјеката, при чему би тужено физичко лице било у односу материјалног супарничарства са туженим привредним друштвом, те би били испуњени услови из одредбе члана 27 став 1 тачка 1 Закона о уређењу судова за надлежност привредног суда. Наиме, тужилац је у конкретном случају требало да поднесе тужбу против тужене АА и њеног правног следбеника "NEW LIVING" доо пред привредним судом у Београду, као стварно и месно надлежном суду. У конкретној ситуацији, како је тужилац поднео једну тужбу против АА, као физичког лица пред првостепеним судом, а другу тужбу против "NEW LIVING" доо, као правног лица пред Привредним судом у Београду, у овој парници је непотпуна пасивна легитимација.

Разлози другостепеног суда су дати у складу са актуелном праксом Европског суда за људска права по којој другостепени суд може навести сопствене разлоге за одлуку у циљу давања образложене одлуке и права на правично суђење сагласно чл. 6 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (Сл. лист СЦГ – међународни уговори“, бр. 9/03, 5/05 и 7/05 – испр.и „Службени гласник РС – Међународни уговори 12/10) - пресуда ЕСЈП од 27.септембра 2001.године, Hirvisaari v. Finland (49684/99, § 30-33).

С обзиром на исход спора и постигнут успех странака, потврђена је и одлука о трошковима поступка, садржана у ставу другом изреке ожалбене пресуде, који су

туженој досуђени и одмерени правилном применом одредбе члана 153 и 154 ЗПП, као и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, важећих у време доношења одлуке.

Са свега изложеног, применом члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић